

בית משפט השלום באשדוד

ת"א 31229-07-10 כהן נ' עין נטפים מפעלי מים וביוב אילת בע"מ

תיק חיצוני :

בפני כב' השופט אריאל ברגנר

התובע
(המשיב)

משה כהן

נגד

הנתבעת
(המבקשת)

עין נטפים מפעלי מים וביוב אילת בע"מ

החלטה

בפני בקשה לסילוק התובענה על הסף.

טענות המבקשת

1. כי יש לסלק את התובענה על הסף מחמת העדר סמכות עניינית ולחילופין מחמת אי מיצוי הליכים וקיומו של סעד חלופי. לשיטתה, משעה שהמשיב פנה למבקשת והעלה טענותיו כנגד דרישות התשלום שנדחו על ידה, אזי היה עליו לפנות לסעיף 108 לחוק, לרשות הממשלתית למים וביוב, המהווה על פי דין האינסטנציה המוסמכת לדון בטענותיו כנגד המבקשת.
2. כי לחילופין יש להורות על סילוק על הסף של רכיבי התביעה שעניינם ביוב מחמת קיומה של ערכאה בעלת סמכות עניינית ייחודית - היא ועדת הערר לענייני ביוב לפי [חוק הרשויות המקומיות](#) (ביוב), תשכ"ב-1962.
3. כי לחילופין יש לסלק את התובענה על הסף מחמת אי מיצוי הליכים בפני הממונה על תאגידי מים וביוב.
4. המבקשת טוענת להעדר יריבות ואי צירוף צדדים רלוונטיים. לשיטתה, טענות לעניין רשלנות העירייה לכאורה בהטלת חיובים בעבר אינן רלוונטיות כלפי המבקשת וכי המבקשת הינה אישיות משפטית נפרדת.
5. כי כתב התביעה שזור טענות עובדתיות חלופיות אשר לא ניתן לטעון על פי דין ומטעם זה יש להורות על מחיקתן וכפועל יוצא מחיקת טענות המשיב מכוחן.

6. המבקשת טוענת להיעדר תום לב ושימוש לרעה בהליכי בית משפט. התובענה מהווה "מסע דיג" מצד המשיב אשר הגיש תובענה זו לבית המשפט בכדי לדלות פרטים. כמו כן עלות התשתיות מהן ייהנה המשיב בנכס החדש אותו מבקש המשיב להקים תושת על שכם הציבור.

טענות המשיב

1. הגשת הבקשה לסילוק על הסף ביום 5/6/12 כמעט שנתיים לאחר הגשת כתב ההגנה מטעמה, לאחר קיומה של ישיבת קדם משפט בתיק, קיומם של הליכים מקדמיים ובתום הליך גישור ממושך מהווה פעולה שלא בתום לב המתעלמת מאובדן זמן שיפוטי יקר ומהוצאות התובע.
2. דינה של טענת המבקשת בדבר היעדר סמכות עניינית, אי מיצוי הליכים וסעד חלופי דינה להדחות. סעיף 108 לחוק תאגידי המים וביוב תשס"א 2001 מעניק לרשות אך ורק את הסמכות לערוך בירור של תלונות של צרכנים ולא מקנה לרשות הממשלתית למים ולביוב את הסמכות לדון בתביעות השבה כספיות של אזרחים כנגד תשלומי ביוב ומים אשר שולמו לטענתם ביתר.
3. הסמכות לדון בתובענה תקבע לפי מבחן הסעד וככל שמדובר בתביעה כספית, תקבע סמכותו של בית המשפט האזרחי בהתאם לסכום התביעה.
4. החשש לחסימת זכותו של המשיב לפנייה לערכאות הינו חשש ממשי שכן עם קבלת הבקשה ייווצר מצב אבסורדי לפיו בית המשפט ידחה את תביעתו ואילו רשות המים לא תהיה מוסמכת לדון בעניינו ואף אם תשאף לעשות כן, הרי שהיא תהא חסרת הכלים והאמצעים הדרושים לכך.
5. באשר לבקשת הנתבעת למחיקת סעיפים מכתב התביעה, המבקשת כלל אינה רשאית לבקש מבית המשפט ליתן הוראה כאמור שכן לא פנתה לתובע תוך 15 ימים מיום המצאת כתב התשובה בתיק למחוק סעיפים אלה מכתב התביעה. מעבר לכך, משהוסמכה המבקשת להפעיל את סמכותה של הרשות המקומית בכל הנוגע להטלת היטלי מים וביוב הרי שברור כי שאלת גבייתם או אי גבייתם של היטלים אלו בעבר על ידי הרשות רלוונטית למחלוקת נשוא התביעה.
6. פתוחה בפני המבקשת הדרך לבקש מבית המשפט צירופה של עיריית אילת להליך ומשלא עשתה כן, אין לה להלין אלא על עצמה.
7. המבקשת אינה טורחת לפרט בבקשתה באילו סעיפים בכתב התביעה מופיעות טענות עובדתיות סותרות ואינה מפרטת היכן בדיוק בכתב התביעה מופיעות הטענות המשפטיות המבוססות על אותן טענות עובדתיות חלופיות ודי בכך לדחות את הבקשה.
8. המשיב חזר על טענותיו בעניין מועד הקמת תשתיות המים והביוב וכן בעניין תשלומי עבר בגין תשתיות והדגיש כי אין בידיו את מלוא האסמכתאות בעניין, בין היתר משום שהנתבעת סירבה לבקשותיו והעביר לידי מידע ואסמכתאות אלו.

טענות המבקשת בתשובה לתגובה

1. כל טענות המבקשת הועלו עוד בכתב ההגנה, אולם נוכח הפניית הצדדים להליך הגישור ומשלא צלח ההליך והצדדים שבו לכותלי בית משפט, הוגשה הבקשה דן במועדה.
2. חלק ניכר מן המחלוקות בין צרכן לתאגיד מים וביוב נסבות על ענייני תשלומי חובה.
3. החוק והרשות הממשלתית למים וביוב שכוננו מכוחו, מטרתם הראשונה והעיקרית הינה להבטיח רמת שירות במחירים סבירים על ידי תאגידי המים והביוב וזאת בין היתר על ידי כך שתאגידי המים יהיו נתונים לבקרת איכות ועלות השירותים שהם מספקים.
4. המשיב עצמו העלה טענות המתייחסות להתנהלות צד שלישי – העירייה, ועל כן שומה עליו לצרף את העירייה כנתבעת להליך.
5. טענות המשיב בכתב תביעתו באשר למועד הקמת התשתיות המים והביוב בסמוך לנכסו ובקשר לתשלומי עבר בגין התשתיות מועלות לאורך כל כתב התביעה ובמיוחד בסעיפים 7 ו-28 לכתב התביעה.
6. טענת המשיב לפיה המבקשת סירבה להעביר לידיו מידע ואסמכתאות דינה להדחות. כל פניות המשיב זכו למענה מפורט וענייני.

דיון

סעד של סילוק על הסף הינו סעד אשר יינתן רק במקרים חריגים שכן מדובר בנעילת דלת בית המשפט בפני התובע ובדרך כלל יש להעדיף בירור ענייני של הסוגיות השנויות במחלוקת, (ראו: [ע"א 455/06 חלקה 21 נ' עיריית הרצליה, ע"א 693/83 שמש נ' רשם המקרקעין פ"ד מב \(2\) 671,668](#)). עוד קובעת ההלכה הפסוקה כי על בית המשפט לצאת מנקודת הנחה כי העובדות הנטענות בכתב הטענות נכונות ושסילוק תובענה על הסף, מצריך זהירות מרובה, וייעשה תוך מתן משקל לזכות החוקתית של הגישה לערכאות, (ראו: [ע"א 9292/07](#) חברת שדמות הדרום נ' הועדה המקומית שמעונים (6.1.10)).

ההיטלים נשוא התביעה שבפנינו נגבו על ידי תאגיד מים וביוב ולא על ידי רשות מקומית, מכוח סמכותה על פי פרק ג' [לחוק תאגידי מים וביוב](#), תשס"א-2001. (להלן [חוק תאגידי מים וביוב](#)).

חוק תאגידי מים וביוב הביא לשינוי מהותי והקים מנגנון פיקוח ייחודי אשר כל מטרתו פיקוח על אופן ביצוע סמכויות תאגידי המים על פי החוק.

עוד נקבע ב[חוק תאגידי מים וביוב](#) בסעיף 108 כי "הרשות תברר תלונות של צרכנים, ובלבד שפנו תחילה לחברה הנוגעת בדבר".

משמעות הדבר הינה כי [חוק תאגידי מים וביוב](#) יצר מנגנון פיקוח ייחודי, אשר תלונות תושבים באשר לחישוב לא נכון או באשר להתנהלות של תאגיד המיים אמורות לבוא על פתרון במסגרת הרשות הממשלתית למים וביוב, אשר הוקמה במסגרת חוק זה.

סוגיה זו נדונה בהרחבה על ידי כבוד השופטת מ. רובינשטיין בעת"מ (חי') [326/07](#) מיתב-מים נ' קרן פיר שותפות (2010) [פורסם בנבו]:

"מש"נישל" חוק תאגידי המים את הרשויות המקומיות מסמכויות אלו וביקש לקבוע מנגנונים נפרדים ומנותקים מהרשויות המקומיות בכל הנוגע לשירותי המים והביוב, הרי שאך הגיוני הוא כי יצר בכך גם שינוי מהותי באשר להסדר למנגנוני הערר והביקורת על פעולות הרשות, שהרי כעת אין עסקינן בהתנהלות הרשות ופעולותיה, כי אם בהתנהלות תאגידי המים בלבד". (ע"מ 12 לפס"ד)

וכן:

"הנה כי כן, חוק תאגידי מים הקים מנגנון פיקוח ייחודי אשר כל מטרתו הינו פיקוח על אופן ביצוע סמכויות תאגידי המים על פי החוק. יתרה על כן, הרשות היא שעתידיה לקבוע את התעריפים על פיהם מוסמכים התאגידים לפעול (בכך יש גם לשוב ולהדגיש את הנתק שיוצר חוק תאגידי המים בין פעילות הרשויות המקומיות לבין פעילות תאגידי המים), היא שקובעת את אמות המידה לשירותים שעל התאגיד לתת והיא שמפקחת על אופן טיפולו של התאגיד בתלונות צרכנים. סעיף 108 לחוק תאגידי מים אף קובע כי הרשות תבחן תלונות צרכנים אם קודם לכן פנו הצרכנים לתאגיד עצמו.

אני סבורה כי בכל אלו יש ללמדנו, כי זכות הערר בפני ועדות הערר לא נשמטה בהיסח הדעת מקולמוסו של המחוקק, אלא כי אי אזכור סמכותן של ועדות הערר נעשה במכוון מתוך כוונה להתוות מנגנוני פיקוח וביקורת חדשים המתאימים לעידן בו הגופים המוסמכים לגבות את התשלום הינם תאגידים ולא הרשויות המקומיות, ובו תעריפי ההיטלים נקבעים במרוכז על ידי רשות אחת. סמכותו של תאגיד המים במסגרת חוק תאגידי המים במילא מצומצמת יותר משל הרשות המקומית בעידן [חוק הרשויות המקומיות](#) ביוב, שכן אין התעריפים לפיהם מוסמך הוא לגבות את ההיטלים מוכתבים לו על ידי הרשות הממשלתית למים וביוב. תלונות התושבים על חישוב בלתי נכון או על התנהלותו של תאגיד המים ביחס לדרישת התשלום אמורות לבוא על פתרון במסגרת מנגנון הפיקוח של הרשות הממשלתית. (ע"מ 15-16 לפס"ד).

...

"מיום תחולתו של חוק תאגידי המים לתוקפו יש לפעול על פי הוראותיו ועל פי המנגנונים המותווים בו. כל התנהלות אחרת תיצור ערבוביה בין סמכויות הרשות המקומית לבין תאגיד המים

ותסתור את הוראות חוק תאגידי המים ובעיקר את האמור בסעיף 139 לחוק, המורה על ביטול סמכויות הרשות המקומית. "(ע"מ 16 לפס"ד).

לאור כלל הדברים האמורים, אני קובע כי לבית משפט זה אין סמכות עניינית לדון בתובענה ועל כן התביעה נדחית.

קדם המשפט הקבוע בפניי ליום 20/11/12 בטל.

לאור המסקנה אליה הגעתי כאמור לעיל, איני נדרש לדון בשאר הטענות שפורטו בבקשה.

אריאל ברגנר 54678313

המשיב יישא בהוצאות המבקשת בסך 4,000 ₪.

ניתנה היום, ו' אב תשע"ב, 25 יולי 2012, בהעדר הצדדים.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)